

Előfizetési díj:
Egész évre 4 frt. Félévre
2 frt. Negyedévre 1 frt.
Egy szám ára 10 kr.

Hirdetmények:
3 hasábos petsor egyszer
9 kr. többszöri hirdetésnél
7 kr. Bélyegdíj 30 kr.

Nyílt-tér petit sora 12 kr.

ZALAMEGYE

társadalmi, közművelődési és gazdasági hetilap.

A lap
szellemi és anyagi részét
illető közlemények a szer-
kesztőséghez küldendők.

Bérmentetlen leveleket csak
ismert kezekről fogadunk el.

Kéziratokat nem küldünk
vissza.

A „Zalamegyei gazdasági egyesület“, a „Zala-eggerszegi ügyvédi kamara“, a megyei községi- és körjegyzők, a „kanizsai és novai járási községi és körjegyzők egyetel“nek hivatalos közlönye.

Megjelenik minden vasárnap.

Állítsunk néprajzi muzeumot.

Persze, ennek az indítványnak csak úgy lenne értelme, ha először elolvassuk ezt a cikkeskét; másodsor ha hozzászólnának az érdeklődők és a hozzáértők s harmadsor ha a kivitel sürgetésére belelegetednek legalább három-négy ember, mert egy fecske nem csinál tavaszt.

Alólirottak nagy örömmre válnék legrosszabb esetben még az is, ha valaki jól elpaskolná ezt a cikket, mint nem életrevalót, mert látszanék legalább az érdeklődés, s ez sokkal jobb az agyonhallgatásnál.

Természetesen, aki a hozzászólás kritikájába kezdene, megmondaná először is azt, hogy ez az eszme életrevaló-e, vagy nem? Ha nem, miért nem? Ha igen, bővítné az én érveimet. Másodsor, ha életrevaló, kivihető-e, vagy nem? Ha nem, miért nem? S ha igen, harmadsor adna bővebb tanácsokat: miféle módon, miféle eszközökkel vihető ki legkönnyebben?

Szándékasán irtam a cimbe a néprajzot s nem iparmuzeumot; mert a néprajzban benne van az ipar is, de az iparban nincs meg az összes ethnografia.

Az ethnografia nagyobb körre terjed s felöleli a népélet összes nyilvánulásait: a kézügyességnek ezer meg ezer fortélyát, a kenyérkeresőt, a vagy a házi belső iparnak minden ágát, továbbá a szellemnek és elmének összes termékeit, végre a kedélyvilágot, izlést, szokást, erkölcsöt, játékot, nótát, nyelvérzékét, házat, kertet, ruházatot stb., szóval az élet minden nyilvánulását.

Az idő halad és nem vár. Ezer esztendő, ha nem is épen nyomtalanul, de aránylag ugyancsak nem sok nyomot hagyva, repült el felettünk. Pedig a jelen és a jövő, a költő nyelvén szólva, a multon épül s az emlékezeten.

Szemünk előtt látjuk a mai idő rohamos haladását. Az utolsó évtizedekben lázasan törtetünk előre. Tudomány, művészet, mesterség, ipar és kereskedelem bámulatos lépéseket tesznek. Változik az izlés, a szokás, az erkölcs. Új dolgok lépnek a régi helyébe. Az új idő szelleme elsepréssel fenyegeti a régi dolgoknak még az emlékezetét is.

Mentsünk meg, a mit meg lehet menteni — egy megyei néprajzi muzeum felállításával.

Különösen Zalamegyére elég fontossággal bírhat ez az eszme s ennek a megtestesülése. Ez a megye érdekes ősiséggel dicsekedhetik. Sok régi nyomot még nem is fűjt be egészen az új idők szele.

Főképen hol van oly érdekes és értékes gazdag nyelvünk, mint e megyének egy nagy darab vidékén a *gócsajban*? S hogy a népélet egyik-másik nyilvánulásában meg vannak még némely ősi nyomok, s a rohanó civilizatio nem takarta el: ne váljak ez szegényünkre, jobb a foltos, mint az idegen ruha. De ha már a haladás kényszere alatt új, sőt idegen mázzal kell bevonnunk magunkat: tegyük el legalább emléke, ami a miénk — volt. Tartsuk meg, őrizzük meg a sajátunkat legalább — emlékből. De nem csak az emléket gazdagítjuk evvel. A régi ipar, a régi mesterség, művészet, a régi izlés, szokás és erkölcs alapul szolgál egy újabb, egy fejlődöttebb, egy hatalmasabb és ékeesebb, de mindenestire egy magyar nemzeti zamattal ékeskedő iparnak, mesterségnek, művészetnek, izlésnek, szokásnak és erkölcsnek.

S ha ez nem így történik, akkor is felelte érdekes s az oknyomozó történetírónak értékes dolog tudni, látni, mikor és mennyiben volt ősi magyar nemzeti karaktere a népélet nyilvánulásának? Mikor, mennyiben és vajjon miért vetette le ezt a jelleget? Mikor, mennyiben és vajjon miért szokott rá az idegen izlésre? S melyik szomszéd nép tett reá hatást s minő idegen szél fűjt reá?

Erős támasztéka a történetírónak a néprajz.

Minlennél jobban megtudja ennek a segítségével állapítani egyes szétvált törzsek rokonságát.

Hogy példát említek, vannak egyes jellemvonások ezen a részen, amelyek sem a nagy magyar alföld népéhez, sem a keleti székelységhez nem illelenek, de illenek némi-némi részben Erdély egy más kis vidékének népéhez.

Igen, Zalamegyében a kutató ethnografus sok becses portékára találhat.

Én nem tudom érdemszerint sorrendbe állítani e gazdag vidég szüleményeit, kézi ügyességének remekait, száz meg száz féle iparnak produktumait. De tudom, hogy pl. a majolika, az agyag ipar elég szépen virágzik. Ez a becses mesterség nem utolsó helyen áll — az értékes dolgok között. Nem éktelen dísz lenne ebben a gyűjteményes muzeumban a szürszabó mesterségének egy derek példánya.

Tudjuk, hogy a régi magyarok, mint harczi lovas nép, életmódjukhoz képest kitűntek a szígyártásban, kantár, nyeregszerszám készítésben s egyéb bőr-
iparban.

Talán nem rosszul sejtem, Zalamegyében most is jó lában áll a bőr-
ipar. Például a kantárzat és lábbeli készítés.

Nem marad hátra a faipar sem. Nem is említve, hogy itt-ott rábukkan az ember egy-egy elzállott tehetségre, miről tanuskodik egy-egy remek kantár, egy kicifrázott domborművű pálcá stb.

Disze volna a muzeumnak az asszonyi foglaltság (ha volna) himző-, szövő-, fonó-ipar!

Azonban a néprajzi muzeum nem arravaló, hogy csak remek példányokat foglaljon magában. Nem szemképrázató kiállítás lenne ez, hanem egy képe, hű tükrö a mult, a jelen és jövőbeli népéletnek.

Tehát minden fajtaból, az elmaradottabb ipar-
ágok fajtaból is egy-egy jobb példány bekerülne oda. S természetesen nem csupán a jelennek produktumait kellene összeszedni, hanem első sorban az

A „Zalamegye“ tárcája.

Kereszt uton.

— A „ZALAMEGYE“ eredeti tárcája. —

I.

A „*generalis vikarius*“ megküldte a pápai rendeletet Rómából, hogy a Szent Ferenc-rend tagjai térjenek vissza a szerzetesi szigorhoz.

A dologba be nem avatott ember előtt ez nem jelentett valami sokat. Talán a kedves szent atyák itt-ott nagyokat eresztettek a kordán. Nem árt, ha egy kicsit szorítanak rajta magasabb helyről. A szent atyák majd egy kicsit soványabbak lesznek, mi csak egészségükre válik; de erősödni fog a nép vallásos élete, ami mégis csak fontos dolog.

Hanem egészen másként gondolkodtak a tisztelendő urak benn, a kolostorokban.

A kaloznaki kolostorban például a páter kvárdián olyan szertelen dühös lett, hogy azt a nagypecsétes szentlevelet, amit a provinciálistól kapott s amit novicius korában áhitatosan érintett volna ajkaival, — most minden teketória nélkül földhöz vágta.

Az egyik barát valami iratmásolásra volt berendelve a kvárdián melé s éppen a legcsendesebb szundikálásban volt. Ijedten riadt föl és réveteg szemekkel bámult a haragos házfőnökre.

— Mi az, rogo humillime?

A kvárdián most még a lábával is lökött egyet a földön fekvő levélén.

— Mi? Hát ki akarnak bennünket irtani. Ott van. Olvasd el fiam!

A fiatal páter felemelte csendesen az odább rugott nagypecsétes levelet és alázatos arccal bontotta fel és elolvasta.

— Tehát vissza akarják állítani a régi szigort?

A kvárdián mélyöz szemekkel bámult ki az ablakon át a messzeségbe s csak úgy háttal fordulva mondta:

— Vissza ám. De tudod-e: mit tesz az?

A páter hallgatott.

— Persze hogy nem tudod. Mi is csak a könyvből tudjuk. Veletek, fiatalokkal még könyvből sem ismertettük meg, hogy meg ne botránkozzatok a nagy átalakuláson. Hát az a szerzetesi szigor abból áll, édes fiam, hogy a szó szoros értelmében szörköntöst kell viselni, fapapucsban járni, a fejedet teljesen kopaszra kell borotváltatni, szalma-ágyon hálgni, böjtölni, koplalni és koldusnak lenni teljesen; szóval a világra nézve meg kell halni teljesen. Érted? Ez a mi szerzetesi szigorunk.

A fiatal páter izgatottan kezdte tömni a kiégett pipáját. Rágyújtott; aztán mikor látta, hogy a kvárdián csak tovább is kimereng az ablakon, szép csendesen ki-
osont az irodából.

Negyedóra mulva már szinte zsongott a kolostor hosszú, boltíves folyosója, mint az eresztő méhek kasa. Délben, a refektoriumban a máskor szelid, nyugalmas szerzetes-arcok szinte ki voltak gyűlva. A lázadás pirja volt az.

A kvárdián epés hangon közölte velök a rendeletet. Már mindnyájan tudták.

Az elnyomott harag morajlása hullámzott át a nagy ebédő-termen.

A kvárdián körülnézett.

— Mit akartok, fiam?

A szerzetesek lesütött szemekkel hallgattak. — Még most nem kell hallgatni. Most még csak a falra van felírva a „*szilencium*“. De ezután majd még testvéri szót is alig válthattok egymással.

Páter Paulus, egy fiatal, szelidképű szerzetes keserűen, reszkető hangon mondta:

— Páter kvárdián, Róma kiirt bennünket.

A kvárdián magasra emelte fejét.

— Igazad van, fiam! te fején találd a szeget. A noviciusok mind itt fognak hagyni bennünket, új tagok nem jönnek közénk, kipusztulunk, ki kell pusztulunk; mert ki lesz olyan bolond, hogy a mai korba nem való maskurát csináltasson magából. Mi vének, akik fél-lábbal a sirban vagyunk, most már mindent eltűrtünk. Hajunkat leborotváltá az idő. Testünket, lelkünket elgyötörte az élet. Nekünk már mindegy így vagy úgy; de ti nagy bolondot tennétek, ha...

Elhallgatott. Eszrevette, hogy a harag nagyon elragadta. Olyan pöndített meg, amire a szerzetesek talán nem is gondoltak volna. De a félig kimondott gondolatot kiegészítette a fiatal szerzetesek forrongó lelke

— Én nem maradok a szerzetben! — mondta határozott hangon Paulus páter, a szelidképű fiatal, szerzetes. A kvárdián szinte ijedt arccal lépett hozzá.

— Mit akarsz tenni, fiam?

— Kimegyek a világba küzdeni.

A kvárdián szeretettel simogatta meg a fiatal szerzetes szöke fürtjeit.

— Nehéz lesz, édes fiam, nagyon nehéz lesz.

II.

Három hónap mulva a kaloznaki kolostorba vártak a római generalis küldöttjét, aki kolostorról kolostorra járt, hogy minden szerzetet külön megkérdezzen: elfogadja-e a reformot vagy sem. Akik el nem fogadták, azoknak pápai meghatalmazás alapján azonnal megadta a dimissiót.

Paulus páter cellájában járt föl, alá. Megállt valamely tárgy előtt és rámeredt tekintetével anélkül, hogy a tárgyat látta volna. Valahová máshová nézett olyankor, el, messze a jövőbe.

Mikor már elfáradt, oda könyökölt a cella kis ablakának párkányára és szelid, merengő képpel nézett le az alatta elterülő kolostori kertre.

Minden fa, minden bokor ismerőse volt. Azokkal együtt-nőtt és azok alatt szötte az elmélkedés aranyszálait, amik a bölcs megnyugvás földi menyországába vezettek. Azok alatt a csendes, árnyas fák alatt szokott lelkével visszatekinteni a multa, keserves gyermekkorára, hogy annál nagyobb odaadással tudjon ragaszkodni jelenéhez, mely a telki béke paradicsoma.

Rettenetes volt az ő gyermekkorára.

Szüleit nem ismerte.

Valami öreges asszonynál volt egy városban. Hogy kije, mije volt az önéki, nem tudta. Csak néznie szólította és rettenetesen félt tőle, mert ha ránézett, mintha azok a mélységesen bennülő sötét szemek szikrákat hánytak volna.

Úgy tűnik föl neki akkori élete most is, mint egy elhunyt nehéz, kínos álom. Elmosódó eseményiből csak egy-egy erősebb hatású kép öröklődött meg lelkében. Arra

itt-ott véletlenül még fenmaradt dolgokat kellene szorgosan felkutatni s az enyészettől megmenteni.

Ha a néprajz körébe vágó mozaikok össze vannak gyűjtve, kínesez bányája ez a történetíró előtt a más vidékek — más természetű népeivel való összehasonlítására nézve — s kínesez bányája ez a tudományunk.

És amit tán előbb említhettem volna, illő, hogy a megyének központi első városa kezdeményezze az ilyes dolgokat. Többek között ezzel is emelkednek, amint hogy emelkednie is kell.

Az a kérdés végül, létrehozható-e egy ilyen muzeum? Azt mondja erre Arany János, hogy az akarat már kész erő, mely előbb utóbb borostyánt arat. Én azt tartom, hogy létrehozható. Előbb csupán három négy ember álljon össze egy önalkotta bizottságba, majd kibővíti az, annyira, hogy fele is sok lesz.

A város pedig, előre hiszem, szívesen adni fog egyelőre ingyen is egy szobácskát a leendő tárgyak számára. A részletek és a többi fokozat önként jönnek majd. Csak a kezdet nehéz, de mindig ott van szemünk előtt a biztató példabeszéd, hogy a porszemekből szikla alakul.

Ha, bár hosszabb idő múltán is, megtestesedik ez az eszme, megyénk maroknyi magyarságának lefotografáltuk a képét, hogy ha majd az utas széttekint, ne mondja azt, hogy „Élt egy nép a Tisza hátán századokig lomhán gyáván”, — hanem találjon valamit, „Mi neki arról beszélne, Hogy itt hajdan magyar éle.”

Borbély György.

Megei jegyző egyleti közgyűlés.

Zalavármegyei községi és körjegyzők egylete évi rendes közgyűlését Kovács Gyula egyleti elnök elnöklété alatt f. hó 27-én tartotta Zala-Egerszegen a megyeház gyűléstermében.

Elnök a közgyűlést megnyitván, első sorban üdvözölte az egyesület tagjainak nevében Csertán Károly alispánt és Czukelter Lajos megyei első aljegyzőt, mint akik a közgyűlést személyes megjelenésükkel megtisztelni és ezzel az egyesület iránt való érdeklődésüknek kifejezést adni szíveskedtek.

Csertán Károly alispán megköszönve a figyelmet, kijelenté, hogy hivatalos állásában főtörekvése volt értelem, hivatása magaslatán álló jegyzői kar teremtése; örömmel jelenti ki, hogy e célját sikerült elérnie; óhajtja, hogy a jegyzői kart sok oldalú és önzetlen munkásságának megfelelő jutalom érhesse; az Eg áldását kívánja munkásságukra.

Az éljenzéssel fogadott beszéd után elnök a gyűlés nevében mond köszönetet az alispánnak jóakarátú megemlékezéseért.

Ezután elnök felolvasta jelentését, mely beszámol az egyesület egy évi működéséről, a múlt évi közgyűlés által hozott határozatok mikénti foganatosításáról s azok elintézési módjáról. A közgyűlés a jelentést azzal vette tudomásul, hogy a közgyűlésen esekély számban való megjelenésnek oka nem az egyesület iránti közöny, mint inkább a jegyzői kar nagymérvű elfoglaltsága.

Olvastatott a számadás megvizsgálására kiküldött bizottság jelentése, mely szerint az 1897-ik évi bevétel 171 ft 93 kr., a kiadás 129 ft 70 kr. volt s így a pénztármarad-

emlékezett csupán nagyon élénken, hogy sokat, nagyon sokat éhezett, nagyon kevéske kenyérét kapott mindig, de igen igen sok verést.

Az a néni kegyes telen, mikor hó nem volt és száraz göröngyökké fagyott a sár, ki szokta őt ültetni egy félreeső utca-sarokra. Ilyenkor mind csupa rongyokat aggatott testére. Didergett, majdnem megdermedt azokban a rongyokban. Ugy kellett a fagyos földön ülnie, imára összetett kezekkel és nézni azokra, akik elhaladtak mellette.

Jöttek asszonyok, urak, urleányok, urfiak, megálltak mellette, kérdezték: mi a neve? kinek a fia? hol lakik? De neki nem volt szabad egy szót sem szólni, mert a néni szigorúan megtiltotta. Csak nézett némán a kérdezők szemébe; a nagy hidegtől meggyültek könnyei, beködözték szeméit s utoljára már nem is igen látta azokat a könyörülő lelkeket, akik oda vetettek egy-egy krajcárt ölébe, azután tovább siettek.

A néni az utca másik szögletéből szokta őt olyankor lesni, hogy megtartja-e parancsolatját? Nagyon szigorúan megtartotta, mert félt, iszonyúan félt attól a szikrázó szemű nénitől, aki borzasztó módon tudott ütni.

Egyszer azután egy rendőr közeledett feléje. A néni úgy parancsolta, hogy olyankor fel kell ugorni és futni, futni előre erősen, míg el nem rejtőzhetik valahova. Úgy is tett. De futás közben elesett és a rendőr elfogta.

Hogy azután mi történt, arra nem emlékezett már; csak azt tudja, hogy ahhoz a rettenetes asszonyhoz nem kellett többé visszamenni. Egy igen jó néminél volt, de csak néhány napig.

Egyik napon behívták a játszásból. Szelid, mosolygó képű tisztelendő urhoz vezették, aki már várt rá, az elhozta magával; fölnevelte a kolostorban. Itt szolgálatot a tisztelendő urnak. E mellett iskolába járt. Később beöltöztették szerzetesnek. Egész életét itt töltötte a kolostor szentelt falai között.

Az a szelidképű pap, aki annak idején őt a szenvedések közül elhozta és fölnevelte, nem volt más, mint az ő szent öregjök: a kvárdián.

Úgy ragaszkodott ehhez a szent emberhez, mintha édes apja lett volna.

És most itt fog hagyni mindent. A kedves emlékü-

vány 42 ft 23 kr. Illés siremlékszóbor alapra begyűlt a kamatokkal együtt 69 ft 84 kr. A közgyűlés a jelentést tudomásul vette s egyleti pénztárnoknak a felmentvényt magadta.

Előterjesztetett a hátralekös egyleti tagsági díjak ügyében kiküldött bizottság jelentése. A közgyűlés a bizottság munkálatait a hátralekös alapjául elfogadta, azt behajtás végett az egyleti elnökségnek kiadta azzal, hogy a hátralekösokat esetleg per útján hajtsa be, míg az 1893 ik év előtti hátralekösok törlesztését kimondotta.

Az 1899-ik évi költségvetést a választmány javaslatához képest — beleértve az 1893-tól 1897. évig bezárólag megállapított tagsági hátralekösokat, úgy a 42 ft 23 kr. múlt évi pénztári maradványt — 2.144 ft 23 kr. bevétellel, 215 ft 50 kr. kiadással és így 1.928 ft 73 kr. pénztármaradvánnyal a közgyűlés elfogadta.

A győrvármegyei községi és körjegyzők egyletének indítványát — az országos központi egyletnek a vidéki hírlapírók szövetségébe örökös alapító tagul leendő belépése tárgyában — pártolólág terjeszti a közgyűlés az országos központi egylethez.

A torontálmegyei községi és körjegyzők egyletének indítványát a jegyzői árvaház alapjára minden jegyzői irodában gyűjtő-persely felállítására tárgyában, a szepesvármegyei községi és körjegyzők egyletének indítványát a községi és körjegyzők részére évenként négy heti szabadságidő engedélyezése iránt a belügyminiszterhez benyújtandó kérvény tárgyában, az esztergomvármegyei községi és körjegyzők egyletének indítványát a jegyzőknek államosítás esetén a magán munkálatok végeztetése és özeveiknek és árvaiknak félévi fizetés, valamint lakás biztosítása iránt a belügyminiszterhez benyújtandó kérvény tárgyában, a gömör- és kishontvármegyei községi és körjegyzők egyletének indítványát a községi és körjegyzők nyugdíj intézetének országosan egyintetű szervezése és állami kezelésbe vétele tárgyában — a közgyűlés elfogadta s a kérvények megszerkesztésével az elnökséget meg bizta.

Az országos központi egyletnek a tagsági díjakra vonatkozó átirata felolvastatván, a közgyűlés tudomásul vette ebben az ügyben az egyleti elnöknek a központi egylethez tett azt az előterjesztését, hogy az egyesület tagjai utána a központi illető részt csak akkor szolgáltatathatja be, ha az egylet saját tagjaitól a tagsági díjakat megkapta.

Elfogadta a közgyűlés az országos központi egyletnek a katonai előfogati díjak felemelése tárgyában tett indítványát, továbbá a kanizsai járási községi körjegyzők egyletének az örökösödési bizonyítványok bélyegmentessége, valamint a jegyzői egyletek szervezése és alapszabályaik módosítása tárgyában tett indítványát.

A folyó évi országos jegyzői egyleti közgyűlésre képviselőül Kovács Gyula elnök és Scholcz Károly pénztárnok választottak meg.

Csáktornya nagyközség szervezeti szabályzatával — mely az egylet hatásköréhez nem tartozik — a közgyűlés nem foglalkozott.

A tárgysorozat kimerítése után a közgyűlés részint a választmány, részint az egylet egyes tagjai által tett indítvány alapján elhatározta, hogy 1) a vármegyei községi és körjegyzők fizetésének 600 frtra való felemelése tárgyában indokolt kérvényt terjeszt a vármegye törvényhatóságához s az küldöttésként adja át a vármegye alispánjának, kérve szíves támogatását; 2) az elnökség meg bizatott, hogy a jövő közgyűlés idejére Illés Lőrinc volt egyleti elnök sarkosztjéit készítesse el s az e célra még szükséges összeg előteremtése végett az egyesület tagjait újból keresse meg; 3) a választmányt megbizta, hogy az államosításra vonatkozó reformmunkálatokat — megjelenésük esetére — figyelemmel a vármegye speciális viszonyai —

helyeket, a kis cellát, hol megtisztult lelke olyan sokszor emelkedett az áhítat szárnyain ahhoz a főkéletes nagy szellemhez, aki bizonyára szelid, türelmes atyai mosolygással nézi, amint az ő naiv fölött gyermekei itt lenn a földön tonzurást, szörköntösést, fapapucsot játszanak. Csendes kopogtatás hallatszott a cella ajtaján.

— Ave! — mondta halkán Paulus páter. A sekrestyés barát lépett be. — Páter Paulus, a delegatus ur várja. — Rögön megyek. És sietve ment a sekrestyés fráter után.

A római delegatus mindenik szeizetést külön bocsátotta maga elé. Mikor Paulus hozzálépett, gyönyörködve nézte a szellemes-arcú, szép fiatal szerzetest; azután jókárólág megismogatta a fejét.

— Nos fiam, meghajolsz szentséges atyánk akarata előtt, ugy-e? — Meghajlok atyám, de nem fogadhatom el. — Miért édes fiam? — Mert nem tudám betartani s akkor beestelené válnék magam előtt is.

— Jól van fiam! Én tehát a szentséges atyától nyert hatalammal fogva feloldozlak szerzetesi fogalmad alól és elbocsátalak. Paulus mélyen meghajolt, kezét csókolt a delegatusnak és eltávozott.

III A kolostort egymásután hagyták el a szerzetesek. Mindegyiket átvette egyházmegyéjébe valamelyik püspök. Petrinusokká, világi papokká lettek.

Paulus patert maga a primás vette föl főegyházmegyéjébe.

A római delegatus távozása után következő hetek csupa bucsuzásból állottak.

A kaloznaki kolostor szerzetesei közül a kvárdiánt kivéve egy sem fogadta el a szigoritást. Már mind el is bucsuztak. Csak Paulus volt még a kolostorban a fiatalok közül.

Be volt csomagolva mindene. Szomorúan járt föl, alá, megint kis cellájában. Elbucsúzott minden kis tárgy-

vege tüzetes tanulmány tárgyává annak eredményét terjeszse a közgyűlés elé; 4) Zalavármegyeiben egy jegyzői szaktanfolyam létesítését a közgyűlés elvben elfogadta s a részletek kidolgozásával és annak a jövő évi közgyűlés elé való terjesztésével a választmányt megbizta; 5) a közigazgatási bizottságot megkeresi a tankötelesek összeállításában hozott határozatának oly irányban való megváltoztatására, hogy faluhelyeken az összeírást az előjáróság ne a községi jegyzőnek, aki egyébként is munkával nagyon meg van terhelve, hanem a községi tanítónak közreműködése mellett teljesítse.

Az indítványok letárgyalása után elnök megköszönve a tagoknak szíves türelmét és kérve, hogy őt munkájában támogatni szíveskedjenek, a közgyűlést bezárta.

Kórházügy.

A városi közkórházi bizottság f. hó 28-án Németh Elek h. polgármester elnöklété alatt gyűlést tartott, amelyen első sorban dr. Graner Adolf közkórházi igazgató-főorvos felolvasta a zalaegerszegi közkórház 1897. évi működéséről, az 1897. évi közkórházi bevételek- és kiadásokról, a közkórház vagyoni állapotáról és egyéb, a közkórház érdeklődőkről szóló jelentését; bemutatta egyuttal a közkórház forgalmi alapjáról és tartalékalapjáról készített s a városi számvizsgáló bizottság által megvizsgált 1897. évi számadást, valamint az 1898. decemberben egybeállított leltárt.

A jelentés alapján a közkórház 1897-ik évi működésére vonatkozólag közöljük a következő adatokat:

A betegforgalmat illetőleg 1897-ben felvételt 483 beteg, hozzáadva az 1896-ik évről visszamaradt 41 beteget, ápolatott 1897-ben 524 beteg; ezek közül távozott gyógyulva 331, javulva 102, gyógyulatlan 12, meghalt 32, összesen 477; év végén maradt 47. Vallás szerint: 430 róm. kath., 19 izr., 14 ág. ev., 14 ev. ref. Illetőség szerint: 269 zalamegyei, 27 zalaegerszegi, 102 vasmegyei, 16 sopronmegyei, 8 Somogy-, 7 Veszprém-, 6 Mosony-, 4—4 Baranya- és Trencsén-, 2—2 Pest-Pilis- és Kis-Kun és Győr-, 1—1 Torontál-, Nyitra-, Fehér-, Jász-N.-K.-Szolnok-, Pozsony-, Komárom-, Esztergommegyeiből; 23 pedig az örökös tartományokból. Az ápolási napok összege 15.560. Műtét végeztetett: 46 sebészeti, 6 szemészeti, 5 nőgyógyászati.

A pénztári forgalmat illetőleg: a forgalmi pénztárnál 15.761 ft 41 kr., a tartalék alapnál 628 ft 90 kr. volt a bevétel, míg a kiadás a forgalmi pénztárnál 15.539 ft 54 kr., a tartalékalapnál 359 ft 05 kr. volt s így pénztári maradvány 1897 december végén a forgalmi pénztárnál 221 ft 87 kr., a tartalékalapnál 269 ft 85 kr.

A kórház vagyontól illetőleg a jelentés szerint a vagyon 70.665 ft 79½ kr., teher 1.019 ft 84 kr. s így a közkórház tiszta vagyona 1897. december végén 69.645 ft 95½ kr.

A bizottság úgy a jelentést, valamint az 1897-ik évi számadást, és az 1897. decemberben felvett leltárt tudomásul vette s azokat jóváhagyás végett a közigazgatási bizottsághoz beterveztte.

Dr. Graner Adolf közkórházi igazgató főorvos előterjesztette a közkórház 1899. évi költségvetési tervezetét, amely szerint az összes szükséglet 11.293 ft 30 krt, a fedezet 547 frtot és így a hiány 10.751 ft 30 krt tesz, melynek fedeztetése végett a napi ápolási díj az 1899-ik évre 70 krajcárban volna megállapítandó. A kórházi bizottság az igazgató főorvos által előterjesztett költségvetési előirányzatot elfogadta s tekintve, hogy a kórházi gondnok fizetésének száz forinttal való javítása, aminek a közigazgatási bizottság is hozzájárult, szükségli a napi ápolási díjnak 69 krajcárról 70 krajcárra való felemelését.

tól, amit magával nem vihett. Végül lerokadt az imazsámolyra és ott a Szent-Szűz képe előtt zokogva, fuldokolva mondta el bucsú imáját. Nehéz volt, nagyon nehéz volt megválnia attól a helytől, hol életének legszebb korát töltötte, mit paradicsommal avatott a béke, a megnyugvás léleküdvözítő érzete.

De hátra volt még a bucsuzás legmegrázóbb részlete. Még a kvárdiántól is el kellett bucsuznia.

Mikor az imazsámolyról felkelt, mintha kissé megerősödött volna lelke; úgy érezte, hogy most talán vissza tudja fojtani könnyeit, ha bucsúzik.

Lesietett az emeletről a kvárdián irodájába.

Az öreg könyökére támaszkodva merengett maga elé. Mikor a távozni készült belépni látta, elfordította fejét és intett a kezével, hogy álljon meg.

Lelelkfökvő csend következett.

A kvárdián az ablakon kitekintve, fojtott, tompa hangon mondta:

— Ne bucsuzz, kérlek!... Menj!... Kiserjen a mindenható Úr áldása!... Már nyolc bucsuzást át szenvedtem... Menj csak, édes jó fiam!... A tied — érzem — megölne.

Az agg házfőnök most tenyerébe rejtette arcát. Paulus reszketve, halványan nézett rá, aztán roskadozva tett néhány lépést feléje. Megállt. Nagy küzdelem vívódott lelkében.

Majd egyszerre oda rohant a némán vonagló agg szerzeteshez, lerokadt lábaihoz, átkarolta azokat és suttogó, fuldokló hangon mondta:

— Nem, nem, nem hagylak el atyám! Itt maradok veled.

És térdére hajtott a izzó fejét.

A kvárdián átszellemült arccal hajolt a fiatal szerzetes feje fölé és elhalmozta azt csókjaival és szakadozottan suttogta:

— Áldjon meg érte a jó Isten! Megszakadt volna a szívem utánad édes, jó gyermekem!

a költségvetést jóváhagyás végett beterjeszti a közigazgatási bizottsághoz.

Végül a közkórházi bizottság a közigazgatási bizottság f. évi július 13-án tartott ülésében 798. sz. a. hozott végzésére kimerítő jelentést tesz, hogy a kórházi 1897. évi jelentés és az 1899-ik évi költségvetés ez ideig miért nem terjesztett be, valamint Rigó Ferenc közkórházi orvos betegségi ügyében s a betegsége tartamára történt helyettesítés módjáról.

Útmutatás a szőlőmoly és szőlőilonca irtására.

Ugy a régi, mint a most már rendes termést adó újabb telepítési szőlőkben, legyenek azok hegyiek vagy homokiak, utóbbi három év óta aggasztó módon szaporodik a szőlőmoly (Cochylis ambiguella) és egyes helyeken hozzá csatlakozik már — bár ez időszert még szörványosan — a szőlőilonca (Tortrix pilleriana). Eme két rovar kártételeinek megállítására szolgáló védekezésmódot ismertetése előtt lássuk előbb röviden e két állat életmódját.

I. A szőlőmoly évente kétszer szokott mutatkozni. Az első nemzedék hernyói május elejétől körülbelül június utolsó harmadáig találhatók, a mikor kezdetben a fűrt apró bimbóit, később a nyíló virágzatot, majd az apró kötődött bogyókat pusztítják. E hernyó eleinte igen parányi és zöldes színű, később szennyes-rózsás vagy ibolyás-szürkés, legtöbbször azonban szennyes-zöldes, de feje és az utána következő első testz. feketés-barna; teljesen felnőtt korában 8—10 milliméter hosszú. E hernyót a fűrtön sohasem lehet szabadon látni, mert amíg egész kicsi, befurakodik a bimbókba, miközben azokat finom pókszállakkal összekötögeti, később pedig részint az elragott virágokból, részint azok elváló hulladékaiból ugyancsak a szájból eregető pókszállakkal a fűrt gerezdeit között hosszukás fészket készít, a melynek belsejét kibéleli. E fészkekben tartózkodik és innen indul ki, hogy kártételeit folytassa. Egy hernyó készíthet azonban egymásután több fészket is; innen van, hogy az ember abból egy fűrtön 5—6-ot is talál, de hernyót csak egyben.

Június végén teljesen kifejlődött és vagy az eddigi fészkekben, vagy inkább a karón és szőlőtöke alkalmas repedésében, de nem ritkán a szőlő kötözésére használt anyagban készített külön burokban bebábozódik. Bábja csak mintegy 6 milliméter hosszú és világosbarna.

Június végén szörványosan, július elején tömegesen kikel e bábokból a szőlőmoly, mely valamivel nagyobb és természetesebb a közönséges ruhamolytól. Arról lehet könnyen rá ismerni, hogy hátán, ha szárnyait háztető formájára összesíti, a felső szárnyain egy kis nyereg alakú és kávésbarna színű harántsv. húzódik; a felső szárnyak hegyén a nyereg alakú rajzhoz hasonló színű pont van.

A nappal a levelek alsó felére húzóva tölti, csak este röpköd, miközben pázik és vagy a már félig kifejlődött bogyókra, vagy azok nyeleire egyet-egyet, összesen mintegy 30—40 petét tojik, amely fehéres és szabad szemmel nem igen vehető észre.

Az ebből a petéből kikelő kis hernyócska tehát a szőlőmoly második nemzedéke, mely színre és termetre majdnem teljesen azonos a júniusi hernyóval; július- és augusztusban a bogyókba furakodik. Azokat részben egészen kirágja, részben csak kikezdi, de szállaival mindig összefonogatja. Az így megtámadott és összeesomózott bogyók, melyek legtöbbször a fűrt hegyén vannak, rothadnak nemcsak, mert már amúgy is megvannak sérülve, hanem azért is, mert rájuk telepednek a különböző gombák is.

Még mielőtt a szüret ideje beköszönt, a hernyó elhagyja a fűrtöt és vagy a tőkére, vagy a karóra vándorol, hol bebábozódási helyet készít magának, a melyben október végéig eleinte mint hernyó vesztegel s csak aztán bábózik be. Ilyen báb alakjában ki is telet.

Május elején, de ha meleg a tavasz, akkor már április végén megjelenik a moly a jövő évben újra, mely petéit a bontakozó hajtásokba, illetőleg azokban a bimbókra tojja; e petékből kél ki az a nemzedék, mely tavasszal és nyár elején a virágfűrtöket szokta rongálni.

II. A szőlőilonca a szőlőmolytól nemcsak nagyságra, de életmódjára nézve is különbözik, mert évenként csak egy nemzedéke van. Kártételét május eleje, közepe táján, tehát a szőlőmolyal egyidejűleg kezdi és június közepéig, esetleg végéig folytatja. Eleinte csak a hajtások hegyein rágesál, a melyeket előbb többé kevésbé összefon; de ha a hernyó nagyobb, akkor már az alsóbb levelekre száll le; itt is mindig fészket készít magának olyanformán, hogy vagy egyszerűen behajlítja és lekötöti a levél egyik-másik karolyát, vagy hogy egy levél ráncos bemélyedésében maga fölé szállaiból egy fedőt sző s abban él, vagy végül, hogy összefon néha több levelet vagy fűrtöt is, ebben tanázik s onnan rága az elérhető zöld részeket. Ha a fészkehez közel már nincs mit rágnia, akkor odébb áll s más helyen ismét újabb fészket készít.

A hernyó eleinte kicsi, sárgás-zöld, majdnem olyan, mint a levél színe, de egy-két sárgás-zöld hernyó akad akkor is közte, feje és feje után következő első testz. részének felső része fényes feketés-barna vagy fekete; hátán, az első testz. részén után következő testz. részén, két hosszú sorban kis fehér, vagy zöldes pontocskákból piszkos-zöld, vagy vörhenyes szőrök erednek; testének alsó színe világos-zöld. Hosszúsága 30—40 millim. Igen élénk és fürgé hernyó; legkisebb érintésre kiveti magát a fészkekből, úgy hogy azután a zöld lomb között nehéz rátalálni. Július elején vagy néha valamivel később a karókon és tőkén, de sokszor a leveleken elhelyezett 12—14 millim. hosszú barna színű bábokból kikel a lepke. Ez is éjjeli állat s a nappal a levelek alsó felén meghúzódva tölti, agyagszín sárga, de ez a szín igen sok színárnyalatu, felső szárnyán a tónél egy folt és azután három harántsv. van, mely a szárny alapszínénél mindig sötétebb színű.

Az este rajzó és ugyanakkor pázó pille petéit 10—20, legtöbbször 50—60, de olykor 150—200 darabban álló csomóban a szőlőlevelek felső lapjára tojja. E petecsomó eleinte halvány-zöld, de kikéleskor feketés-szürke

A petékből kikelt hernyók kikelés után rögtön, a nélkül, hogy rágnának, elszédnek és alkalmas helyen, kivált a karókon és a tőke elválódozó kérge alatt telelőre húzódnak, honnan azután jövő évben ismét a fakadó szőlőhajtásokra vándorolnak föl, hogy kártevésüket itt újból megkezdjék.

Ez a rovar — a szőlőilonca — mint éppen honi eseteink mutatják, vidékenként és kisebb-nagyobb időszakokban igen nagy károkat okoz, sőt ha csakugyan tömegesen mutatkozik — mint az éppen Magyarország déli részén a 80-as évek elején megtörtént — tönkre teheti az egész termést is, miért is okvetlenül szükséges, hogy kártételeinek gátat vessünk.

III. Minthogy a szőlőmoly és a szőlőilonca az ország legtöbb részén ez idő szerint még csak szörványosan fordulnak elő, legfőbb súlyt e két rovar hernyóinak irtására fordítandó; mert az ilyen korban könnyen föltalálható s ugyancsak könnyen irtható is, s mert ez az eljárás aránylag véve a legelősebb munkával, de egytuttal a legjobb sikerrel jár.

Addig, míg a moly hernyója (május elejétől június közepe tájáig) a fűrtön élőködik s ott a megragott szőlővirágzat részeitől készített gubóiban él, nem kell egyebet tenni, mint kötözés alkalmával a tőke virágzat-fürtjeit egymásután végig megégni s a kis hernyó fészket leszedni. Minthogy pedig egyik-másik hernyófészket üres, azért nem kell a hernyót magát keresni, a mi hiába való időtöltéssel jár, hanem le kell szedni valamennyi gyanús fészket. Hogy a szedő munkások (legjobb arra munkások) szedés közben a fűrtöket ne igen rongálják, célszerű, ha azok hernyócsiptetőikkel vannak felszerelve. Ez a hernyó-csiptető pedig házilag készíthető, a mennyiben ahhoz csak 35—40 cm. hosszú és 3 millim. vastag átmérőjű nyers (nem izzított) drótdarab szükséges, a melyet közepe táján egyszer vagy kétszer karika alakjára kell hajlítani, de úgy, hogy a drót két vége, mint a nagy U betű két szára, egymással párhuzamosan álljon. Az így készített csiptető két szárát azután kalapácsal laposra kell kalapálni s a szétkalapált hegyét reszelővel egyenesre igazítani. Hogy pedig a csiptető összeérő két lapos hegyével a hernyófészket jobban és biztosabban megfogni lehessen, jó, hogy ha ez a két hegye belülről érdes, mely érdességet neki szintén a reszelő élével lehet adni. E csiptetővel azután az egyes hernyófészket a fűrtnek nagy sérelme nélkül szedhető ki, és vagy megsemmisíthető kézzel, vagy — a ki munkáit ellenőrizni akarja — szedetheti azt fészkestől egy kis — vagy egy harmadnyira vizzel telt — edénybe (legjobb: övre kötött befőttes üvegbe). A munka eleinte, míg a munkások bejönnek a kellő gyakorlatba, lassu, de azután szaporán halad. Hol nagy a fertőzés, ott tanácsos, hogy 8—10 munkás után egy megbízható felvigyázó munkás menjen, a ki a munkát ellenőrzi s a hanyag munkást az elhagyott hernyók felszedésére utasítja.

IV. Ugyanugy történjék a szőlőilonca nagyobb hernyójának szedése azzal, hogy miután ez a zöld hernyó igen fürgé és a levél érintése után fészkekből legtöbbször hirtelen kiugrik, a munkás legyen figyelmes a hernyó ezen ugró tulajdonságára is. Miután ez a hernyó az egy kissé összesodrott levelekben él, legjobban az ilyen levélrészt egyszerűen letépni és a hernyót összenyomni. Kérésésénél figyelmeztetőül szolgáljon az, hogy a mely szőlőtöke levélzete igen meg van rága (olyan, mintha jég érte volna), ott bizonyára meg van a szőlőilonca hernyója is.

V. A szőlőmoly második nemzedéke a fűrtöt bántja és pedig körülbelül július elejétől augusztus közepe tájáig, esetleg még szeptember elejéig; egyes példányok akadnak ilyenkor is. Itt is csak a kézzel való szedetés tanácsos és pedig úgy, hogy a hernyó csiptetőt itt egy kis, de hosszú águ olló helyettesíti: ezzel le kell vágni a fertőzött (rothadó) fűrtreszt, hogy így azzal eltávolítsuk a hernyót s megakadályozzuk a fűrt további rothadását. A levágott fűrtresztet pedig egy mélyebb edénybe kell összegyűjteni s azután vagy forró vízben megsemmisíteni vagy trágyalébe fojtani.

VI. Minthogy pedig egyik-másik helyen a hernyók egy része mégis kikerülheti a szedő munkások kezét, s azok telelés végett már augusztus vége felé, vagy az időjárásról képest később is a tőke alsó kérge része, vagy a karókra húzódnak, szükséges, hogy a hernyó itt is irtassék. Ez történhetik öszszel és folytatásképen tavasszal; öszszel a betakarásig, tavasszal a bontás és esetleg metszés után március végéig. Az irtás itt következőkép történjék: A munkás a tőke alsó részéről a kérget előbb kézzel lehántja és összeszedi; a tőkét azután kisebb drótkéfével ledörzsöli, hogy így az ott meghúzódott hernyókat (s október közepe után) esetleg már bábokat megsemmisítse. Minthogy azonban a hernyó a régi csapokba is belehúzódhatik és ezek a csapok nem egykönnyen távolíthatók el; ezeket a csapokat úgy kell megtisztítani, hogy azok belébe egy hegyes dróttal (árral) a munkás egyszer-kétszer beleszur s a rovar is megsemmisíti.

Ha pedig a karók igen repedések, vagy rajtuk marad az illető fa kérge is, úgy megtisztítandók azok is; s jövőre nézve legelősebbül csak sima karót alkalmazni s a régi kérge karókat fokozatosan ilyenekkel fölcserélni, mert nem ok nélkül való kifogás az, hogy a régi homoki u. n. „gyalogszőlők”-ben, hol karó nem volt, nem volt szőlőmoly sem. Itt a hernyó telelőre mindig a tőke nyakára és a régi csapok közé húzódtak, de ezeket félre betakarták s akkor anyi pusztult a hernyóból, hogy alig maradt belőle valami, azaz kártékonyt nem igen vált. Most azonban, hogy minden valamire való szőlőben van karó is, a molyhernyók azokban is telelnek át, ezekből fertőzik újból és egyre tömegesebben a fejlődő szőlőt. S ez oknál fogva tehát nagy figyelem fordítandó a karók tisztántartására még akkor is, ha azok simák. Vaskaró vagy drótmivel ilyen szempontból véve minden esetre a fakarónál jobb volna.

Ennyiből áll az összes irtóeljárás, a mely ez idő szerint gondosan és általánosan alkalmazva lehetővé teszi, hogy egy a szőlőmoly, mint a szőlőilonca kártétele meggátoltassék.

A fertőzött virágzatnak és fűrtöknek különféle anyagokkal való permetezése, a rajzó molyok ellen való tüzelés és lámpások alkalmazása eddigelé még nem adott teljesen kielégítő eredményt s így mellőzendő.

Legjobb eredménye és általánosan jó hatása azonban csak akkor lesz meg a védekező eljárásnak, ha azt az érdekelt birtokosok mindnyájan és egyöntetűen hajtják végre.

Posta- és távirtda segédtszti tanfolyam.

A kereskedelemügyi miniszter a posta- és távirtda felügyeleti bizottság által felkutatott és az XI-ik fizetési osztályban 500 forinttól 700 forintig emelkedő évi fizetéssel, továbbá az 1893. évi IV. t. c. által megállapított lakpénzülleményekkel javadalmazott posta- és távirtda segédtsztek kiképzésére folyó évi szeptember hó 15-étől kezdve hat hónapra terjedő gyakorlati tanfolyamot nyit:

- 1) a budapesti posta és távirtdaigazgatóság kerületében Vácott és Zólyomban; 2) a kassai kerületben Iglón és Sátoralja-Ujhelyen; 3) a kolozsvári kerületben Brassóban és Maros Várárhelyen; 4) a nagygyárdi kerületben Aradon és Debreczenben; 5) a pécsi kerületben Kaposvártól és Nagy-Kanizsán; 6) a pozsonyi kerületben Nyitrán és Zsolnán; 7) a soproni kerületben Győrött és Szombathelyen; 8) a temesvári kerületben Szabadkán és Pancsován; 9) a zágrábi kerületben Eszéken.

Ezen tanfolyamokra hallgatókúl fölvétetnek:

- a) első sorban az 1873. évi II. t. cikk 5-ik §-a értelmében kisebb hivatalnokai alkalmazására igényjogosultsággal bíró igazolmányos katonai altisztek;
- b) postamesteri vagy kiadói minőségben szolgáló oly férfiak, a kik a gimnázium, reáliskola, vagy polgári iskola negyedik osztályát, a vagy ezekkel egyenrangú más iskolák megfelelő osztályait sikerrel elvégezték;
- c) ugyanezen iskolai előképzettséggel bíró és 18-ik életévüket meghaladott más férfiak; végül ha ily pályázók kellő számmal nem jelentkeznek,
- d) a fenti iskolai előképzettséggel rendelkező, 16-ik életévüket betöltött ifjak is.

A felvételre megkívánatik továbbá annak igazolása, hogy folyamodó

- 1. a 35-ik életévét még nem haladta túl;
- 2. magyar állampolgár;
- 3. a magyar — illetve ha horvát-szlavonországi illetőségű — a horvát nyelvet szóban és írásban tökéletesen bírja;
- 4. fedhetetlen előéletű;
- 5. a posta- és távirtdaszolgálatra testileg is teljesen alkalmas, mely utóbbi körülmény közhatalos orvosi bizonyítvánnyal igazolándó.

A tanfolyamok hallgatói beiratási és tandíj fejében tíz forintot kötelesek fizetni s ezen díj befizetése alól csak az igazolmányos katonai altisztek mentetnek fel.

A tanfolyam szabályszerű bevezése és az előirt szakvizsga letétele után a hallgatók a posta- és távirtda segédtszti állásra képesítést nyernek, illetve a posta- és távirtda segédtsztiállások létszámába fölvétetnek s magatartásuk és hasznavehetőségükhöz képest posta- és távirtda segédtsztek néven nevezetnek ki, a d) pont alatt említett hallgatók azonban kinevezetésre csak 18-ik életévük betöltése után számíthatnak.

A kik ezen tanfolyamba belépni óhajtanak, sajtókezüleg irt, születési, orvosi, erkölcsi és iskolai bizonyítványokkal felszerelt kérvényüket, folyó évi augusztus hó 31-ig és pedig a már közzolgálatban állók rendes előjárásuk után, a többiek pedig az illető szolgabíró vagy polgármester közvetítésével, a fentebb említett a tanfolyam helyére nézve illetékes posta- és távirtdaigazgatóság-hoz nyujtsák be

CSARNOK.

Dunszt, dunszt és dunszt.

Írta: Szántó Ferenc.

Óh nagymosás és nagytakarítás, ti a férfivilág rémei, mivé törpültetek! Mint reszkettem, ha hazajövet a függönyöket leszedve, a szőnyegeket felszedve, a székkeket az asztalra borítva találtam, vagy szárító köteleken, nedves ruhákon keresztül juthattam csak lakásomhoz! Most már nem félek tőletek többé! Semmivé törpültök a dunsztok-láshoz képest!

Dunsztolnak nálunk egész nap. El-el nézegetem, feleségem mint préselgeti szük üvegekbe ezeket a szegény gyümölcsöket, azután cukros vizet önt rájuk, hogy meg ne szomjazzanak, a sütoke teszi, hogy meg ne fázzanak, nemsokára egy cédula ragyog az üvegeken »Cseresznye 1898« és kész a dunszt.

Feleségem örömtől ragyogó arccal mutogatja, én ünnepelesen megesküszöm, hogy ennél szebb dunsztokat életemben nem láttam, ő boldog mosolylyal köszöni meg a bókot, és elutazik a dunsztolás firaadalmait kipihenni.

Szalmaövegve lévén, felhasználom az arany szabadságot és ellátogatok a fiatal asszonyokhoz.

Először is Ellához megyek, kinek már leánykorában is udvaroltam. Szívvelyesen fogad, és kezdődik a csevegés.

Tudja, ebben a forró időben csak egy örömem van, a dunsztjaim. Olyan gyönyörűek! Velük csevegnek egész nap, mintha élnek; naponta százszor is megnézem, dodelgetem, még meg is csókolom őket! Úgy eljátszadozom velük, mint egy kis leány a bábájával. Ah önök férfiak el sem tudják képzelni, mi nekünk a dunszt! Valóságos élet elixir! Ha bármily rossz kedvem van, csak a dunsztjaimra nézek és rögtön elfelejték minden bosszúságot. Ekkor már mosolygok. Mint mikor ön egy finom izletes ebéd után végig dül a diványon, rágyújt egy illatos havannára és kék füstje között édes ábrándokba merül. Ez nekünk a dunszt!! De nézze is meg, nincs-e igazam?

Ezzel bevezetett a speizba és szívszorongva leste a hatást. Én leborultam az asszonyi művészet remekei

zet igazgaz-
án Balassa

oktatásiügyi
gári iskolai
iskolához a
sntanítónővé

esónakázó
ylen időző
hó 23-án
közönség
helyig tartó
safy Andor
os gazdasz,
usztja meg-
zsfay feladta
mann Miklós
sa elől. A
gyamások
be első-
ét. A négy
sab, Hruska
ek győzte-
y ezüst ér-
lkerrült ver-
a Hullám
-bál) vette
get.

füzik Gyula
égi járásból
ó részt venni
8-án mennek
a kirándulás
zó lesz.

niszter Fröh-
mint kiskorú
Faragó"-ra,
zetéknévének

let — mint
stanulók által
A kiállítás,
uló 85 drb.
nyitják meg.
hó 7-én d. e.
mint a ki-

ügyminiszter
a város által
céljaira legal-
i ut mellett
bizottság meg-
ra tervezik s
rház céljaira
v, valamint a
épitésnek fel-
ült költségei a
évi 14.403 V.
iparhatóságok
arpenzüneté-
összeg kiuta-
terhez teendő

elmebe! Mind-
fildozatok árán
lépjenek be
nsichtskarten-
vid fennállása
világ minden
egylet által ki-
nal szolgálunk.
re előre fizet-
n csak egyszer
Gondos Ignác
rszági bizalmi

ra. A hivatalos
üstben történő
szág kormánya

gyenkben július
I. Alsó Nemes-
1 u., Aszfó
u., Császborsók
enháza 5 udvar,
1 udv., Hidvég
Káptalanfa 1
bő 6 u., Kis-
Lángviz 5 u.,
gyar-Szerdahely
5 u., Nagy-
kanizsa, Nemes-
vényes 6 udvar,
udvar, Rigyác
6 udv., Söjtör
5 u., Udvarnok
udv., Vonyarc-
la-Szent-László
udvar összesen

itása) Ilyenkor
sendes, csupán
zonban muhar-
nyai. Az eddig
lőheretevések
nagyon külön-
van kilátás, a
hol az utóbbi
tulajdoniható,
ek

A gyermek-táplálásról, különösen Nestlé-féle gyer-
mek-táplálást alkalmazásáról, a legújabb időben fontos ta-
pasztalatokat gyűjtöttek mindazon esetekre vonatkozólag,
a mikor az anyatej pótlásáról kell gondoskodni. A kísér-
letek és megfigyelések eredményét a következőkben lehet
összefoglalni: Theoretikus szempontból mindenek előtt a
Nestlé-féle gyermek-táplálást vegyi összetételéről kell elisme-
rőleg megemlékezni. A szerves vegytannal és az egészség-
tanúgygyal foglalkozó legkiválóbb bel- és külföldi szakferiaak
megállapították és így teljesen beigazolták veendő, hogy
a Nestlé-féle gyermek-táplálást egészséges friss alpesi tejből,
nádaukorról és kétszersült porból áll, így a készítményt
chemiai követelmények szempontjából annál inkább meg-
felelőnek nyilvánították, mivel a kétszersült por kemé-
nyítő tartalma, a könnyebb emésztés kedvéért, oldott
állapotban van átvive. Gyakorlati szempontból a készítmény
kínosságát számos bizonyítvány igazolja; már maga az a
körülmény, hogy a Nestlé-féle gyermek-táplálást a monar-
chiában több mint 30 éves multra tekinthet vissza, és
hogy az utolsó évtizedek alatt az egész civilizált világot
meghódította, kétségtelenné teszi, hogy ezen feltűnő népszer-
ségnek jól megérdemelt okai voltak. E hosszú idő alatt
számos tudományos megfigyelés történt a készítménnyel
a monarchia klinikáinak, gyermekmenházainak és lelencházai-
nak igazgatói és főorvosai részéről s mindezen szakvélemények
meggyeznek abban, hogy a normálisan fejlődő csecsemők
táplálkozására az első hónapokban kizárólag a Nestlé-
féle gyermek-táplálást teljesen elegendő; hogy elgyengült
rosszul fejlődő gyermekeknek, akik az anyatejet nem
bírák el, a leghelyesebb táplálék; hogy alkalmazása
mindazon esetekben helyén való, amikor az anyatej nem
áll rendelkezésre, vagy nem elegendő mennyiségben;
hogy e készítmény akkor is használható, amikor a te-
hénjét még sterilizált állapotban sem vlik be, valamint
akkor, amidőn a gyermek az újabb időben különféle
nevek alatt forgalomba hozott s többnyire rabkeményítő-
liszt vagy Arrow rot tartalmú gyermek-tápláltszerek haszná-
lata közben rosszul fejlődtek. Első ízben dr. Fridinger,
nagyhirű bécsi gyermekgyógyász ismertette a készítményt
ezelőtt 25 évvel, amidőn az alsó-ausztriai országos lelencház
vezetősége rendszeres használatba vette. Azóta az egész kon-
tinentens gyermek orvosai és intézetei megismerték és megked-
velték a Nestlé-féle gyermek-tápláltszert, így dr. Szaládi Mór
a Fehér-kereszt-egyesület főorvosa, dr. Kovács József a
pozsonyi gyermekkórház főorvosa, a bécsi Karolin gyer-
mekkórház, a prágai országos lelencház, a lembergi
»Zsófia« gyermekkórház, gráci, linei, klagenfurti stb. gyer-
mekkórházak és számtalan magán orvos, akik a leghízel-
gőbben nyilatkoznak a készítmény valódiságáról a gyakorlat-
ban szerzett tapasztalataik alapján.

Nyári vasuti menetrend. Zala-Egerszegről indul: a)
Bobára 5 ó. 54 p. reggel, 9 ó. 29 p. reggel, 4 ó. 49 p. este;
b) Csáktornya: 4 ó. 54 p. reggel, 5 ó. 54 p. d. n.;
Z-Egerszegré érkeznek: a) Bobáról 8 ó. 39 p. reggel, 5 ó.
44 p. d. u.; 9 ó. 18 p. este; b) Csáktornyáról 9 ó. 08
p. reggel, 8 ó. 24 p. este. **Helyi közlekedés Zala-Egerszegről
és Szent-Iván között. Zala-Egerszegről indul Szent-Ivánra**
6 ó. 42 p. reggel, 11 ó. 42 p. d. e., 2 ó. 39 p. d.
u., 5 ó. 08 p. d. u. **Zala-Egerszegré érkeznek Szent-
Ivánról** 8 ó. 05 p. reg., 1 ó. 57 p. d. u., 4 ó. 01 d.
u., 6 ó. 53 p. este. **Szent-Ivánról indul Nagy-Kani-
zsa felé** 5 ó. 54 p. reggel, (vegyes vonat), 12 ó. 25 p.
délután, 6 ó. 10 p. délután (gyorsvonat), 9 ó. 38 p. este,
2 ó. 19 p. éjjel. **Szent-Ivánról indul Szombathely felé** 7 ó.
22 p. reggel, 1 ó. 16 p. délután (gyorsvonat), 3 ó. 15 p.
délután, 2 ó. 15 p. éjjel. — **Nagy-Kanizsáról** a vegyes
vonat **Szent-Ivánra** érkezik 7 ó. 22 p. este.

I R O D A L O M

A bohóc lelke. Rudnyánszky Gyula, egyik legjobb
nevű poétánk, ily című regényét közli most a „Képes
Családi Lapok“, illusztrált szépirodalmi hetilap, mely
ezen regényen kívül még Dárday Ernesztina egy kötetes
regényét, Egy „gyenge jellem“, valamint Conajetto her-
cegné „Melyik győz“ című érdekes regényét is hozza K.
Beniczky Irma mesteri fordításában. Melleklettül Palotai
Csorba Akos eredeti regénye „A fejedelmő unokája“
van csatolva. Aki tehát ezen évnegyedre előfizet a Képes
Családi Lapokra, az eltekintve attól a szellemi élvezettől,
melyben e lapban közölt kisebb rajzok, költemények,
elbeszélések stb. részesítik, nem csak négy regény
birtokába jut, melyek közül az egyik külön is beköthető,
de még azon rendes kedvezményben is részesül, hogy
az 1 frt 50 kr. negyedévi előfizetési díjért, ha ezzel
még 20 kr. csomagolási díjat is beküld, még egy ajándék
regényt is küld neki a Képes Családi Lapok kiadóhivatala
(Budapesten V, Vadász utca 14.) Mutatványszám kívánatra
nygen.

A „Zenélő Magyarország“ zongora zenemű folyóirat
XIII-dik füzeté tartalmazza: I. Lányi Ernő, Régi nóta,
híres nóta. II. Vékony deszka kerítés. Magyar dalokat.
III. Wiedecke Ad. „Méhkas“ induló (Bienenhaus Marschot.)
IV. Reiser Ág. Tengersizemen. Idyllt hegedűre zongora
kísérettel. V. Tappert Vilmos. „Vidám jó kedvvel“ Salon
darabot. Ily gazdag választékát és a legújabb zeneműveket
találja meg a zongorázó közönség a „Zenélő Magyarország“
minden füzetében. Előfizetési ára az ép most meginduló
III. évnegyedben 6 hasonló gazdag tartalmú füzetre 60
oldal zenetartalomnak 1 frt. Előfizethetni a „Zenélő
Magyarország“ kiadóhivatalában Budapest, VI. Csengery
utca 62. szám, honnan mutatványszámot bárhova ingyen
és bérmentve küldenek.

Új tematikai zeneműgyűjtek. Rózsavölgyi és Társa
cs. és kir. udv. zeneműkereskedő cég legközelebb egy a
legújabb zeneműveket tartalmazó tematikai zeneműgyűj-
teket fog közzé bocsájtani, melyeket az érdeklődőknek
kívánatra ingyen és bérmentve küld meg. Tessék tehát
eziránt közvetlenül a céghez fordulni.

(Páratlan esemény) a magyar zsurnalisztikában a
Függetlenség című napilapnak a feltámasztása. Ezt a szó-
kimondó, lelkes lapot eddigi tulajbonosa, Vörösmarty-nyomda
részvénytársaság, melyet természetesen csak üzleti érdek
vezérelt, de be akarta szüntetni, mire a lap munkásai, a
szerkesztőség, kiadóhivatali és nyomdászemélyzet, amellyel
nem üzleti érdek, hanem ideális rajongás vezérelt a
Függetlenség zászlaja alá, közös akarral elhatározta,
hogy a lapot és az általa képviselt eszmét megmenti az
enyészettől. Áldozatok árán magukhoz váltották a lapot
és azt most a maguk kiadásában jelentetik meg, ter-
mézetesen a régi programmal, a régi eszmékkel: füg-
getlen Magyarország, demokracia az egész vonalon és
a munkáskérdés méltányos megoldása. Ezek a Függet-
lenség alapeszméi, a melyekért a lap munkásai sikra
szálltak. Ezért vállalkoztak arra a nélkülözésekkel, fár-
adsággal és áldozatokkal teljes munkára. És ezeket az
eszméket most annál lelkesebben szolgálhatják, mert
hiszen lapjuk szabad munkások szabad tulajdona és
nem a tőke üzletesszöke. A lap előfizetési ára: egész
évre 12 forint, félévre 6 forint, negyedévre 3 forint.
Előfizethetni a kiadóhivatalban (Budapest, VIII. József-
körút 14.) lehet.

Menyasszonyruha-selyem 56 krtól

14 frt 65 krig méterenként, — valamint fekete, fehér és
színes **Henneberg-selyem** 45 krtól 14 frt 65 krig méte-
renként — a legdivatosabb szövés, szín és mintázatban.
Privát fogyasztóknak póstabér és vámmentesen, valamint
házhöz szállítva, — mintákat pedig póstafordultával
küldenek,
Henneberg G. selyemgyárai (cs. és k. udvari szállító) Zürichben
— Magyar levelezés, Svájcba kétszereslevélbéllye g ragasztandó. —

N y i l t - t é r .

Mint hogy a tavasz előrehaladásával csecsemőt,
gyermeket és felnőttét egyaránt fenyeget a jár-
ványok veszélye, ismét csak a minden alkalom-
mal hálásan fogadott

M O H A I

ÁGNES-forrásunk

vízének használatát ajánljuk. Egyrészt mert olesó,
igen kellemes és tiszta ivóvíz lévén, a tavaszi
és nyári évszakokban kedvelt élvezetszerként sze-
repel, másrészt mert dús szénavsavtartalmánál
fogva, specifeus óvószer is a tífus, cholera
és a gyermek tífoid-szerű tavaszi nyári hasme-
nése ellen. Ehhez járul még, hogy a csecsemőt is
megvédi az ilyenkor nagyon veszélyes hurutos bél-
bántalmak ellen, míg szoptatója e víz haszná-
lata folytán nagyon kedvező összetételű
és bőséges tejet nyer. A már meglevő gyomor-
és bélhurutot gyermekeknek és felnőtteknek gyó-
gyítja. Kellemesen hat be szénsavánál fogva a
gyomor és bél idegeire; a gyermekek lázas meg-
betegéseinél pedig nélkülözhetetlen, hűtő,
húgyhajtó és a szomjat csillapító hatásánál
fogva.

== Kedvelt borviz. ==

A mohai Agnes-forrás
kezelés ge.

Főraktár:

ÉDESKUTY L.

cs. és kir. udvari szállító
BUDAPEST, V. Erzsébet-tér 8

**Kapható minden gyógytárban,
fűszerkereskedésben és vendéglőben.**

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:
UDVARDY IGNÁC.

HIRDETÉSEK.

Építésszek, építőmesterek és háztulajdonosok

figyelmébe ajánlja gyártmányát az

ELSŐ MAGYAR

„SCAGLIOLI“-építőlemez-gyár

TATA-TÓVÁROS.

A szabadalmazott építőlemez nyaralók, lakóházak,
gazdasági és gyári épületeknél vagy ezek átalakításá-
nál kiválóan alkalmas.
Tűz és fagymentes, teljesen száraz, mennyezetek,
boltozatok, kerítésfalak, válaszfalak, kémény és szel-
lőztető csövekhez alkalmas, gomba, féreg és saletrom
mentes anyag.
Új, gyors és a legolcsóbb építkezési rendszer.
Magyarozó füzetek és egyes anyagok árai díjtalanul
küldetnek.
SZVOBODA GYULA, építész.

464 v. 1898 szám.

Árverési hirdetmény.

Alulirt kir. bir. végrehajtó az 1881. évi LX.t.-c. 102.
§-a értelmében ezennel közli, hogy a zala-egerszegi
kir. járásbíróság 1898 P. V. I. 117/5 számú végzése
által *Osztreicher Samu és Osztreicher Ödön* zala-egerszegi
lakos végrehajtatók javára *Baksai István* nagy-lengyeli
lakos ellen 600 frt és 200 frt tőke, ennek 1897 október
hó 29-től járó 6% kamatja, ugy járulékaik erejéig elren-
delt biztosítási végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt
és 882 frt 50 krra becsült tűzifák, gőzmalom épület, gőz-
gép és malomszerkezet 1/4-ed része, továbbá két lo, egy
ökör borju és gazdasági eszközökből álló ingóságok nyil-
vános árverés útján leendő eladatása elrendeltetvén, en-
nek a helyszínén vagyis Nagy-Lengyelben leendő eszközlé-
sére 1898-ik évi augusztushó 16-ik napjának délelőtti 10
órja határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók
ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett
ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t.-c. 107. §-a
értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni
fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi
LX. t.-c. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz
kifizetendő.

Kelt Zala-Egerszegen, 1898. július 20-án.

Nemes Sándor, kir. bir. végrehajtó.

ELADÓ.

Egy teljesen felszerelt, jó karban lévő
CSÉPLŐ GARNITURA,

mely áll egy 6 lóerejű Shuttleworth- fele
cséplő szekrényből, 8 lóerejű Sigi- fele
mozdonyból-, elevátor-, tisztító rosta és
zsákoló készülökből.

Jelenleg munkában bármikor megtekin-
hető és körülbelül augusztus 14-e körül
átvehető.

Bővebbet a *Zalabéri uradalom tisz-
tartósága* posta Pakod Zalamegye.

Látta

ön már a magyar

FLIEGENDE BLÄTTERT

„Pillangó“

című

lapot??

Minden

**kávéházban,
kaszinóban,
vendéglőben**

megtekinthető.

Mutatványt ingyen küld a kiadóhivatal

Budapest,

VI., Teréz-körut 35.

Előfizetési ára:

3 hónapra 1 frt.

A női szépség
fentartására és emelésére a legkifünőbb szer:

Cornélia--arckenöcs

(törvény által védve),

mely az arenak ide, meglepően tiszta fiatalos szint kül-
csinöz, amit **semmi más szerrel elérni nem lehet,** kitűnő
szer: májfoltok, szeplők, pattanások, pórsenések, (mitesser),
tulvörös arc és a bőr minden tisztatlansága ellen, a sárga
vagy barna arcibort vakító fehérre teszi.

Egy kis tégely ára 1 korona. Egy nagy tégely ára 2
korona. — Ezen közkedvelt szer kapható:

LESZKOVÁGZ MILETA

„KORONA“ című gyógyszerárban

Ó-VERBÁSZON (Bácska), 150.

Postai megrendeléseknél finom pouderek,
szappanok és illatszerek hozzáesma-
golásra ajánlatnak.

Viszonteladók kerestetnek.

Főraktár Budapestben: Török József gyógyszerár, Király-
utca 12. és dr. Egger Leo gyógyszerárban Váci-körut
17. szám.

I. Utánzásoktól óvakodjunk!

I. Utánzásoktól óvakodjunk!

NESTLÉ Gyermekliszt

Az első orvosi szaktekintélyektől ajánlva, 30 év óta minden gyermekkorházban használatban.
A bécsi jubileumi kiállítás mezőgazdasági osztályában kiállítva.

a legjobb alpesi tejet tartalmazza.
A legjobb táplálószer
gyermek és gyomorbetegnek.
Mintadobozok használati utasítással együtt
kaphatók a főraktárban.
F. BERLYAK, Bécs,
I., Naglbergasse 1.

Hévízi gyógyfürdő.

(Keszthely vasúti állomás.)

Kénes-Héviz (május 1-től szeptember végeig) iszapkorpával.

Világszerte ismeretes fürdő. Gyógyu'ást nyújt csúsz, köszvény, csontizület és közbántalmaknál, csonttörés, csontszűz, Neuralgia (Ischiás), görvélykór stb. esete né, amelyek eddig sehol sem voltak gyógyíthatók.

Masírozás, masírozó terem a hozzá értő masírozóval.

Ujonan épült gyógyház (Cursalon).

Prospektust kívánatra ingyen küld a fürdőigazgatóság.

Bozzay Pál
hévízi fürdő-bérlő,

Székesfehérvári

Kereskedelmi Akadémia

Fennáll 1868. óta.

Fennáll 1868. óta.

Az intézet végzett tanulói egyéves önkéntességi jogot élveznek.

A végzett tanulók elhelyezéséről lehetőleg az igazgató bizottság gondoskodik.

Évi tandíj 72 forint

Havi tisztességes ellátás 20 forintért kapható.

Minden egyéb felvilágosítással és értesítéssel

szívesen szolgál

a Keresk. Akadémia
igazgatósága.

Kiadó nagyvendéglő.

Az ollári urodalomhoz tartozó

Zala-szent-iváni nagyvendéglő

1899-ik évi január hó 1-től fogva kiadó.
Bővebb felvilágosítást ad Szily Dezső
Ollárban.

Arlejtési hirdetmény.

A zala-egerszegi államilag segélyezett községi felsőkereskedelmi iskola tantermeinek fűtéséhez az 1898/9-ik tanévben szükséges mintegy

18 öl első minőségű bükkfa (hasábfa)

szállítása ügyében a zárt írásbeli, megfelelő béléggel ellátott ajánlatok alulírttá legkésőbb

1898. évi augusztus hó 28-án délelőtt 10 óráig

bezárólag beadandók. A később érkezett ajánlatok nem vétetnek figyelembe.

A szállítás és fizetés feltételeire nézve alulírott nyújt felvilágosítást.

Zala-Egerszegen, 1898. július 21.

Udvardy Ignác

polgári- és felsőkereskedelmi iskolai
igazgató.

- A ki** komoly és előkelő hangu lapot akar járattatni.
- A ki** az okos nemzeti politika hívének vallja magát.
- A ki** szereti az újságban is a szép stílust és jó ízlést.
- A ki** a szépirodalomnak java termékeit akarja olvasni.
- A ki** a humor és szellem termékeiben akar néha gyönyörködni.
- A ki** mindenről jól és mindig korán akar értesülni.
- A ki** nem barátja a frázisoknak, de az érett és komoly politikai cikkeknél.
- A ki** minden ízében modern újságot akar járattatni.
- A ki** óhajtja a szabadelvűség fokozatos fejlődését és a magyarság erősödését.
- A ki** nem barátja a személyi kultuszoknak és megveti a személyes támadásokat.

Az fizessen elő az

ORSZÁGOS HIRLAP

című újságra, mely Budapesten jelenik meg, naponta 16-32 oldal terjedelemben és melynek főszerkesztője

MIKSZÁTH KÁLMÁN.

Előfizetési ára:

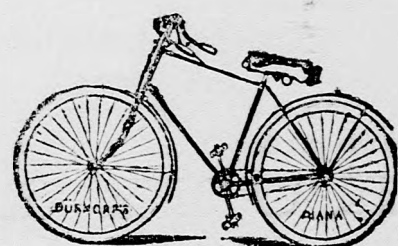
Egy hóra 1 frt 20 kr. Negyedévre 3 frt 50 kr.

Kiadóhivatal: Budapest, József-körút 65. sz.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller Liniment. Capsici comp.

Ezen hírneves házszer ellenállt az idő megpróbáltatásának, mert már több mint 27 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzsölésként alkalmaztatik küszvényél, csúznál, tag-szagattasánál és meghűléseknél és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltetik. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szor, hanem igazi népszerű házszer, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenként árban majdnem minden gyógyszerertárban készletben van; főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapesten. Bevásárlás alkalmával igen óvatosan legyünk, mert több kisebbbirtékú utárat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony” védjegy és Richter cégjegyzés nélkül mint nem valódit utasítsa vissza.

RICHTER F. AD. és társa, cs. és kir. udvari szállítók, RUDOLSTADT.

A Dürkopp-féle Diana-kerékpárok

felülmulthatatlanok
szilárdságukban, eleganciájukban és könnyű járásukban!

Az 1898-iki, több újítással ellátott minták megtekinthetők a képviselőségénél:

KOVÁCS FERENC (Albrich József utóda)

SZOMBATHELY, Király utca 11. szám.

SZIVATTYÚKAT

házi, ipari, mezőgazdasági, építkezési és egyéb nyilvános célcokra kész, jargány és erőhajtásra,

TŰZFECSKENDŐKET

városi, községi gazdasági és gyári tüzoltóságoknak,

harangokat és harangállványokat

templomok, iskolák stb. részére.

Büzmentesen működő pócegödör tisztító készülékeket, utcai öntöző-kocsikat, sárkaparókat

készít és ajánlja

BUDAPESTI SZIVATTYÚ ÉS GÉPGYÁR

RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG (ezelőtt WALSER FERENC)

BUDAPEST, VI., KÜLSŐ VÁCZIÚT 45.

Árjegyzékek és költségvetések ingyen és bérmentve.